

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 1

1. U kojem je toplinskom pojasu smještena Hrvatska, te koje sve tipove klime nalazimo u Hrvatskoj?

	5
--	---

2. Kako su se zvali neki pape 20.st. (najmanje 5)?

	5
--	---

3. Što je mitarenje, a što linjanje?

	5
--	---

4. Koje dvije pojave zajedno utječu na održavanje kružnog toka ugljika u prirodi? Obrazložite pojave.

	5
--	---

5. Nabrojite tri glavna sastojka duhanskog dima i opišite njihov utjecaj na tijelo pušača.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 2

1. Obrazložite razloge izdvajanja prirodnih rezervata i njihovu ulogu u safari turizmu Afrike?

	5
--	---

2. Koje su temeljne potrebe ljudske duše?

	5
--	---

3. Što je biološka oksidacija? Gdje se ona odvija i što tim procesom nastaje?

	5
--	---

4. Zašto voda na Mont Everestu vrije na temperaturi od 86°C, a na našoj morskoj obali na 100 °C ?

	5
--	---

5. Objasnite kraticu ZERP i opišite što taj pojam obuhvaća.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 3

1. Opišite ekološku katastrofu koja se u istočnoj Europi dogodila prije 21 godinu.
(kada, gdje, što se dogodilo, kakve su bile posljedice)

	5
--	---

2. U kojih 5 stilova gradnje su građene crkve u Hrvatskoj?

	5
--	---

3. Kojim procesom korjenove dlačice upijaju vodu iz okolnog tla? Objasnite taj proces.

	5
--	---

4. Može li šalice crne kave i tuširanje pomoći u otrježnjavanju ukoliko netko popije veću količinu alkoholnog pića? Obrazložite odgovor.

	5
--	---

5. O čemu govori protokol iz Kyota i zašto je opasno što u SAD-u taj protokol nije stupio na snagu?

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 4

1. Što je ekološka poljoprivreda?

	5
--	---

2. Kojih 5 putova zbližavanja naglašava ekumenizam?

	5
--	---

3. Što je tlak u moru, kako se on mijenja s porastom dubine i zašto?

	5
--	---

4. Imaju li svi atomi istog kemijskog elementa jednaku masu? Objasnite.

	5
--	---

5. Koji je grad u Hrvatskoj najizloženiji zagađenju zraka? S kojom bi to industrijom moglo biti povezano? Kakve su posljedice na zdravlje ljudi?

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 5

1. Objasnite pojam monokulturne proizvodnje? Navedite pozitivne i negativne strane monokulturne proizvodnje? (dovoljno je navesti 1 primjer za svaki)

	5
--	---

2. Nabrojite najmanje 5 osoba koje su povezane s Crkvom, a dale su značajan doprinos Ilirskom preporodu.

	5
--	---

3. Nabrojite pet osnovnih vrsta hranjivih tvari i navedite najvažniju ulogu koju one imaju u ljudskom organizmu.

	5
--	---

4. Zašto ekološki nije prihvatljivo nekontrolirano spaljivanje plastičnog otpada?

	5
--	---

5. Opišite ispravan način odlaganja starog mobitela i objasnite svoj odgovor.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 6

1. Što je recikliranje? Navedite što možemo reciklirati (bar 4 primjera) zašto je recikliranje poželjno?

	5
--	---

2. Prije izlaska Izraelaca, Egipat je pogodilo deset zala. Nabrojite ih barem pet.

	5
--	---

3. Objasnite sličnosti i razlike između žute i slijepe pjege.

	5
--	---

4. Što biste izabrali za piće: destiliranu ili mineralnu vodu? Obrazložite odgovor.

	5
--	---

5. Nabrojite najmanje pet načina kojima možete spriječiti nakupljanje celulita u tijelu.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 7

1. Što su globalni gradovi te koji hrvatski grad pripada globalnim gradovima?

	5
--	---

2. Nabrojite najmanje 5 oblika diskriminacije!

	5
--	---

3. Objasnite razliku između pojmova plankton i nekton. Navedite po dva primjera planktonskih i nektonskih organizama.

	5
--	---

4. Kako se jednim imenom nazivaju umjetno proizvedeni klorirani i fluorirani ugljikovodici koji su se do nedavno upotrebljavali kao potisni plinovi u sprejevima i rashladnim uređajima? Zašto je upotreba ovih proizvoda ograničena, a u mnogim zemljama i zabranjena?

	5
--	---

5. Nabrojite najmanje pet pozitivnih učinaka redovitog smijanja na ljudski organizam i odnose među ljudima.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 8

1. Što je Hrvatski (gorski) prag i zašto je važan?

	5
--	---

2. Što je to primitivna religija?

	5
--	---

3. Navedite glavne izvore onečišćenja mora.

	5
--	---

4. Obrazložite zašto je ozon u višim slojevima atmosfere koristan, a u nižim slojevima štetan.

	5
--	---

5. Što je srčana kap ili infarkt i koji su njeni simptomi?

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 9

1. Objasnite kako i gdje nastaje smog?

	5
--	---

2. U kojim situacijama (ima ih 5) smo i mi odgovorni za grijehе drugih?

	5
--	---

3. Što su puči, gdje su smještene i koja im je uloga?

	5
--	---

4. Obrazložite zašto se grijači u strojevima za pranje rublja pregrijavaju i često pregaraju. Zašto suvremena sredstva za pranje sadrže zeolite?

	5
--	---

5. Koja je vrsta zagađenja izuzetno prisutna u školskim hodnicima za vrijeme odmora? Zašto je ona izuzetno opasna za ljudsko zdravlje?

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 10

1. Objasnite pojam globalno zagrijavanje i navedite posljedice istog.

	5
--	---

2. Koji su ciljevi braka?

	5
--	---

3. Nabrojite osobine u građi tijela praprtice po kojima je slična gmazovima i one po kojima je slična pticama.

	5
--	---

4. U hladnjaku je na neko vrijeme odložena posuda. Što ćete zapaziti na stjenkama posude kad ju iznesete iz hladnjaka. Obrazložite!

	5
--	---

5. Što je naglušost, a što gluhoća? Kako se naglušost ispravlja?

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 1

1. U sjevernom umjerenom pojasu **(2 boda)**. Sredozemna klima **(1 bod)**, umjereno topla vlažna klima **(1 bod)**, snježno- šumska klima **(1 bod)**

2. Pape u 20. stoljeću su: Lav XIII., Pio X., Benedikt XV., Pio XI., Pio XII., Ivan XXIII., Pavao VI., Ivan Pavao I., Ivan Pavao II., Benedikt XVI.

Napomena: Svaki navedeni Papa jedan bod, maksimalno **5 bodova**

3. Mitarenje je (sezonsko) mijenjanje perja kod ptica **(3 boda)**

Linjanje je (sezonsko) mijenjanje dlake kod sisavaca **(2 boda)**

4. Na održavanje kružnog toka ugljika u prirodi zajedno utječu fotosinteza i stanično disanje **(2 boda)**.

U procesu fotosinteze troši se CO_2 iz zraka **(1 bod)**

U procesu staničnog disanja CO_2 se proizvodi **(1 bod)**

Stanično disanje je biološka oksidacija **(1 bod)**

5. Nikotin – ubrzava rad srca, povisuje krvni tlak, šećer i masnoće u krvi, uzrokuje stvaranje ovisnosti **(2 boda)**

Ugljikov monoksid – oteževa disanje, izazva glavobolju i onemogućuje vezanje kisika na crvene krvne stanice u plućima **(2 boda)**

Katran – taloži se u plućima, dugoročno izaziva teška oštećenja dišnih putova i rak pluća **(1 bod)**

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 2

1. U prirodnim rezervatima je zaštićen biljni i životinjski svijet. **(2 boda)** U safariju posjetitelji promatraju i fotografiraju životinjski svijet iz najveće moguće blizine, borave u posebno uređenim kampovima, planinare.... **(1 bod)** Ostvaruju se prihodi od safarijskog turizma a istovremeno je zaštićen biljni i životinjski svijet u prirodnim rezervatima. **(2 boda)**

2. Potpuno povjerenje, osmišljen život, vječna sreća, red i moralna dobra, uspjeh, ljepota i sklad, Bog. **(5 bodova)**

3. Biološka oksidacija je drugi naziv za stanično disanje. **(2 boda)** Ona se odvija u mitohondrijima svih živih stanica. **(1 bod)** Iz glukoze se uz pomoć kisika oslobađa energija, pri čemu nastaju voda i ugljikov-dioksid. **(2 boda)**

4. Vrelište je karakteristično svojstvo tvari određeno pri standardnim uvjetima tlaka zraka i temperature. Vrelište vode je 100 °C. **(2 boda)**
Ako smanjimo tlak zraka, kao što je na Mont Everestu, to će utjecati na temperaturu vrelišta te će ona biti niža. **(3 boda)**

5. ZERP znači Zaštićeni Ekološko-Ribolovni Pojas. **(2 boda)** U tom pojasu zakonom i propisima točno su određene mjere i načini korištenja mora u smislu ribolova, brodskog prometa i sl. te su određene mjere posebne zaštite. **(3 boda)**

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 3

1. U Ukrajinskom gradu Černobilu dogodila se 1986. teška ekološka katastrofa. Eksplodirao je nuklearni reaktor u nuklearnoj elektrani. Nuklearni oblak koji se proširio nakon eksplozije zahvatio je velike dijelove Bjelorusije i Ukrajine te u blažem obliku i velik dio Europe. **(5 bodova)**

2. Crkve u Hrvatskoj su građene u romaničkom, gotičkom, renesansnom, baroknom i stilu moderne. **(5 bodova)**

3. Korjenove dlačice vodu iz okolnog tla upijaju osmozom. **(1 bod)**
Osmoza je pojava ili proces prodiranje čestica vode iz otopine (područja) gdje ih ima više u područje gdje ih ima manje kroz polupropusnu membranu. **(4 boda)**

4. Ne može pomoći. **(1 bod)**
Alkohol se vrlo polagano razgrađuje u jetri. Ne postoje sredstva kojima bi se njegova razgradnja u krvi ubrzala. **(3 boda)**
Jetra zdravog čovjeka može razgraditi 8-10 g alkohola na sat, dakle potrebno je proteći određeno vrijeme. **(1 bod)**

5. Protokolom iz Kyota države potpisnice obvezuju se do 2012. godine smanjiti ispuštanje svih stakleničkih plinova na razinu 5% manju od one iz 1990. godine. **(3 boda)**

SAD su najveći svjetski proizvođač stakleničkih plinova te je zbog toga izuzetno opasno što protokol u toj državi nije stupio na snagu. **(2 boda)**

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 4

1. Ekološka poljoprivreda je poljoprivreda u kojoj se koriste plodnost tla, raspoložive vode, prirodna svojstva biljaka, životinja i krajolika. Povećanje prinosa i otpornosti bilja postiže se na prirodne načine uz propisanu primjenu gnojiva i zaštitnih sredstava (sukladno međunarodnim propisima). **(5 bodova)**
2. Putovi zbližavanja koje naglašava ekumenizam su: obraćenje, duhovni ekumenizam, dijalog ljubavi, suradnja, teološki dijalog. **(5 bodova)**
3. Tlak u moru je sila (pritisak) vode na površinu morskog dna. **(1 bod)** U moru se tlak povećava s porastom dubine. **(1 bod)** U dubini mora tlak je puno veći nego na njegovoj površini **(2 boda)** zato što je s porastom dubine i količina vode koja pritišće morsko dno veća. **(1 bod)**
4. Nemaju, **(1 bod)** zato što se atomi istog kemijskog elementa mogu razlikovati po broju neutrona. Nazivaju se izotopi. **(2 boda)** Kako je masa nekog atoma određena brojem protona i neutrona, izotopi će imati različitu masu. **(2 boda)**
5. Na razini Hrvatske najizloženiji zagađenju zraka je grad Sisak. **(1 bod)** To bi moglo biti povezano s rafinerijom nafte i ostalim industrijama koje su smještene u gradu. **(2 boda)** Zagađenje zraka uzrokuje oboljenja dišnog sustava – astmu, bronhitis i dr., zatim alergije, kao i nastanak raznih oblika tumora. **(2 boda)**

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 5

1. To je uzgoj samo jedne poljoprivredne kulture na nekom području na duže vrijeme u sklopu modernih plantaža. Namijenjen je izvozu na svjetsko tržište. **(3 boda)**
Pozitivna strana je novac koji se dobije od izvoza određenih poljoprivrednih kultura. **(1 bod)** Negativne strane su: lakša pojava i širenje biljnih bolesti na velikim površinama, veće štete od biljnih štetočina, osiromašenje tla, nemogućnost prodaje u slučaju krize na svjetskom tržištu. **(1 bod)**

2. Osobe koje su dale značajan doprinos Ilirskom preporodu su: Don Pavao Štoos, Juraj Dobrila, Don Mihovil Pavlinović, Juraj Haulik, Maksimilijan Vrhovac, , dr. Josip Stadler...

Napomena: Svaka navedena osoba jedan bod, maksimalno **5 bodova**

3. bjelančevine-izgradnja tijela **(1 bod)**
ugljikohidrati-izvor energije **(1 bod)**
masti – izgradnja tijela i izvor energije **(1 bod)**
vitamini - sudjelovanje u životnim procesima u tijelu **(1 bod)**
minerali-izgradnja tijela **(1 bod)**

4. Nekontrolirano spaljivanje plastičnog otpada nije ekološki prihvatljivo jer su plastične mase sintetički organski spojevi koji u svom sastavu mogu imati ugljik, vodik, kisik, sumpor, fosfor i halogene elemente kao što je klor. **(2 boda)**
Gorenjem plastičnog otpada u atmosferu se, osim ugljikovog dioksida, oslobađaju razni otrovni i kancerogeni plinovi koji sadrže gore spomenute elemente. **(2 boda)**
Neki od štetnih plinova mogu nastati i ukoliko se spaljivanje vrši pri pre niskim temperaturama. Stoga se spaljivanje otpada, koji se ne može reciklirati, provodi u spalionicama pri visokim temperaturama do potpune razgradnje tvari. **(1 bod)**

5. Iz starog se mobitela mora izvaditi baterija koju se mora odložiti u poseban spremnik za stare baterije, plastični se dio odlaže u poseban spremnik za plastiku, a ukoliko takav ne postoji, može ga se baciti u običan spremnik za otpad. **(2 boda)**
Bateriju je važno odvojiti i posebno odložiti jer ona sadrži teške metale koji su izuzetno opasni za okoliš. **(3 boda)**

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 6

1. Recikliranje je postupak kojim se upotrijebljeni proizvodi ponovno prerađuju. **(1 bod)** Papir, plastika, limenke, gume, biootpad, razne kovine, staklo. **(2 boda)** Na taj način dobivamo nove sirovine i energente i manje zagađujemo okoliš. **(2 boda)**

2. Voda pretvorena u krv, žabe, komarci, obadi, čirevi, tuča, skakavci, tama, smrt prvorodenaca

Napomena: Svaka navedeno zlo jedan bod, maksimalno **5 bodova**

3. Sličnost između žute i slijepe pjegice je što se obje nalaze na mrežnici. **(2 boda)** Razlika između žute i slijepe pjegice je u tome što su vidne stanice na mjestu žute pjegice izrazito guste pa je to i mjesto nastajanja najoštrije slike, dok slijepe pjegice uopće ne sadrži vidne stanice pa se na tom mjestu ne stvara slika. **(3 boda)**

4. Mineralnu vodu. **(1 bod)**

Destilirana voda sadrži vrlo malo otopljenih tvari, **(1 bod)** dok mineralna voda sadrži značajnu količinu otopljenih mineralnih tvari koje su potrebne našem organizmu.

(2 boda)

Mineralne vode imaju svojstveni okus, kiselost, a neke i ljekovita svojstva. **(1 bod)**

5. Da bi se spriječilo nakupljanje celulita u tijelu potrebno je:

- ne uzimati zalogaje između obroka, pogotovo ne čokoladice, grickalice i sl.
- jesti redovito tri do pet puta na dan, dakle, manje, ali češće obroke
- izbjegavati obilne večere
- uravnotežiti prehranu – izbjegavati sol, alkohol, šećer i mast
- piti najmanje dvije litre vode na dan, svaki dan
- redovito se baviti tjelovježbom i kretati se – manje se voziti, više hodati

Napomena: svaki od ovih odgovora donosi po jedan bod, maksimalno **5 bodova**

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 7

1. Globalni gradovi su gradovi koji imaju veliku međunarodnu važnost (jer imaju brojno stanovništvo te snažnu koncentraciju gospodarskih djelatnosti i važan politički utjecaj). Nijedan hrvatski grad nije globalni grad. **(5 bodova)**

2. Oblici diskriminacije su: rasna, spolna, vjerska, nacionalna, dobna...

Napomena: Svaka navedena diskriminacija jedan bod, maksimalno **5 bodova**

3. Plankton čine životinje i biljke koje plutaju nošene morskim strujama. **(2 boda)**

Nekton čine organizmi koji plivaju snagom svojih mišića. **(1 bod)**

Plankton su npr. ličinke zvjezdača, rakova, riba, mekušaca, alge itd. (prihvaćaju se i drugi ispravni odgovori) **(1 bod)**

Nekton su npr. ribe, hobotnice, morski sisavci – dupini, kitovi itd. (prihvaćaju se i drugi ispravni odgovori). **(1 bod)**

4. Umjetno proizvedeni klorirani i fluorirani ugljikovodici koji su se do nedavno upotrebljavali kao potisni plinovi u sprejevima i rashladnim uređajima nazivaju se freoni. **(2 boda)**

Upotreba im je zabranjena jer razaraju ozonski omotač i uzrokuju pojavu ozonskih rupa. **(3 boda)**

5. Redovito smijanje:

- potiče doživljaj sreće
- povoljno utječe na imunitet organizma
- opušta mišiće i sve organe tijela
- poboljšava krvotok
- poboljšava disanje
- pomaže rješavanju sukoba i nesporazuma među ljudima
- povećava sposobnost učenja, pamćenja i rješavanja problema
- produbljuje prijateljske odnose među ljudima
- pojačava želju za ozdravljenjem kod bolesnika
- sprječava pojavu depresije
-

Napomena: svaki od ovih odgovora donosi po jedan bod, maksimalno **5 bodova**

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 8

1. To je dio gorske Hrvatske (u užem smislu Gorski Kotar) na kojem je planinski sustav Dinarida najuži i najniži, pa je zato taj prostor vrlo važan u prometnom smislu, jer je na tom dijelu Dinarida najlakše graditi prometnice tj. ceste i željezničke pruge. **(5 bodova)**

2. Primitivna religija je religija mnogih plemenskih naroda. Oni žive povezani s prirodom i osjećaju njene tajanstvene moći. Prirodne pojave kao što su oluje, glad bolesti, potresi... smatraju se zlim silama. Vjeruju da se iza tih sila prirodnih pojava kriju duhovne sile. **(5 bodova)**

3. Industrija (industrijske otpadne vode). **(2 boda)**

Gradski utjecaj (gradska kanalizacija). **(1 bod)**

Promet brodova ili izlivanje nafte iz brodova. **(1 bod)**

Nemaran odnos pojedinaca prema moru ili zagađivanje pojedinaca. **(1 bod)**

4. U višim slojevima ozon je koristan jer upija štetno ultraljubičasto zračenje. **(3 boda)**

U nižim slojevima ozon je štetan jer šteti zdravlju čovjeka, smanjuje prinose usjeva, razara gumu. **(2 boda)**

5. Srčana kap ili infarkt je poremećaj u radu srca nastao uslijed začepljenja krvnih žila koje dovode hranu i kisik u srčani mišić. **(2 boda)**

Simptomi infarkta su jaka bol u prsima i području srca, znojenje, poremećaji srčanog ritma, a može nastupiti i nagla smrt. **(3 boda)**

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 9

1. Smog nastaje u atmosferi **(1 bod)**. U atmosferi osim plinova nalazimo vodenu paru i razne krute i tekuće čestice – prašina, dim. Ako je tih čestica previše one zagađuju atmosferu, kada se spoje čestice dima i vodena para nastaje smog **(2 boda)**. Nastaje osobito zimi **(1 bod)** u velikim gradovima koji su prometni i industrijski centri **(1 bod)**

2. I mi smo odgovorni za grijeh druge ako sudjelujemo u grijehu druge, **(1 bod)** ako naređujemo ili potičemo te odobravamo tuđe grijeh, **(1 bod)** ako ne sprječavamo tuđe grijeh, **(1 bod)** ako ne opominjemo grješnika, **(1 bod)** ako štitimo one koji griješe i čine zlo. **(1 bod)**

3. Puči su (sitni) otvori s donje strane lista, na donjoj pokožici lista. **(2 boda)**
Kroz njih biljka izmjenjuje plinove s okolinom i vrši transpiraciju. **(3 boda)**

4. Voda sadrži otopljen $\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$ koji na povišenoj temperaturi prelazi u CaCO_3 koji se taloži na grijačima. CaCO_3 je slab vodič topline i grijači se slabo hlade. **(3 boda)**.

Sredstva za pranje sadrže zeolite da voda postane mekša. **(2 boda)**

5. Za vrijeme odmora na školskim je hodnicima najprisutnije zagađenje bukom **(3 boda)**. Ono je izuzetno štetno za sluh, a uzrokuje također i pojavu nervoze, smanjenja koncentracije, glavobolju, bezvoljnost, smanjenu sposobnost učenja i pamćenja itd. **(2 boda)**

DRŽAVNI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
11. - 13. travnja 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 10

1. U atmosferi postoje plinovi koji toplinu sa Sunca propuštaju do Zemljine površine. Onu toplinu koju Zemljina površina odašilje u atmosferu ti isti plinovi ne propuštaju u svemir nego je zadržavaju u atmosferi **(2 boda)**. Zato se atmosfera zagrijava jače. **(1 bod)** Posljedice su klimatske promjene, otapanje ledenjaka, podizanje razine mora, širenje pustinja **(2 boda)**.

2. Ciljevi braka su: -ostvarenje zajedništva **(1 bod)**
-usavršavanje pojedinca **(1 bod)**
-širenje božanske ljubavi na zemlji **(1 bod)**
-stvaranje obitelji **(1 bod)**
-obnavljanje društvene zajednice **(1 bod)**

3. Sličnost s gmazovima – pandže na krilima, zubi, kralješnica u repu, pune kosti. **(3 boda)**
Sličnost s pticama – perje, kljun, krila. **(2 boda)**

4. Stijenke posude su se orosile zbog razlike u temperaturi. **(3 boda)**
Kondenzirala se vodena para iz zraka **(2 boda)**

5. Naglušost je djelomičan gubitak sluha. **(2 boda)**
Gluhoća je potpuni gubitak sluha. **(2 boda)**
Naglušost se ispravlja korištenjem slušnog aparata. **(1 bod)**